

ZAPISNIK

sa Treće sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore 27. saziva, koja je održana 7. i 10. maja 2021. godine

Sjednica je počela 7. maja, u 13:10 časova. Predsjedavao je dr Damir Šehović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ice Odbora: Dragan Bojović, Dejan Đurović, Jovanka Bogavac, Božena Jelušić, Dragutin Papović, Nikola Janović i Ervin Ibrahimović.

Sjednici nisu prisustvovali Dragan Vukić, mr Aleksandra Vuković i Abaz Dizdarević, članovi Odbora.

Shodno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, sjednici su prisustvovali: poslanik Radoš Zečević, kao zamjena člana Odbora Marka Kovačevića i poslanik Albin Ćeman, kao zamjena člana Odbora Miodraga Lekića.

Pored članova Odbora, sjednici su prisustvovali i: ovlašćeni predstavnik predlagača zakona Janko Odović, državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, Bojan Paunović, generalni direktor Direktorata za državni budžet u Ministarstvu finansija, sa saradnicima Radmilom Martinović i Brankom Nilevićem, samostalnim savjetnicima u Direktoratu za državni budžet. Takođe, sjednici je, u skladu sa članom 67 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovala predstavnica resornog ministarstva iz nadležnosti Odbora, Milena Lipovina Božović, državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je konstatovao da Odbor ima kvorum za rad i odlučivanje i otvorio Treću sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Za sjednicu je predložen sljedeći:

DNEVNI RED:

- Usvajanje zapisnika sa Druge sjednice Odbora -

1. **Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu**, u dijelu koji se odnosi na sljedeće potrošačke jedinice: **Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta** i **Ministarstvo ekonomskog razvoja** (Program, potprogrami i aktivnosti koje se odnose na oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja).

Nakon što je jednoglasno usvojen dnevni red sjednice, predsjednik Odbora je pozvao članove Odbora da se izjasne o zapisniku sa Druge sjednice Odbora.

Predsjednik Odbora je konstatovao da je, jednoglasno, usvojen zapisnik sa Druge sjednice Odbora, nakon čega je započeo rad po utvrđenom dnevnom redu.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, na početku sjednice, upoznao članove Odbora sa dopisom koji je ministarka prosvjete nauke, kulture i sporta prof. dr Vesna Bratić uputila Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, 6. maja 2021. godine, u kojem navodi da nije u mogućnosti da prisustvuje predmetnoj sjednici zbog ranije preuzetih obaveza i upućuje primjedbu zbog neblagovremenog slanja i prijema poziva za učešće u radu sjednice. Predsjednik Odbora je upoznao članove Odbora sa svim detaljima u vezi sa slanjem predmetnog poziva i naveo da je stručna služba Odbora poziv uputila blagovremeno, za što postoje materijalni dokazi, kao i da su pozivi predstavnicima Ministarstva finansija i socijalnog staranja i Ministarstva ekonomskog razvoja, koji prisustvuju sjednici, upućeni na isti način kao i Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta. Nakon polemike da li da se na sjednici završi rasprava u dijelu iz nadležnosti Ministarstva ekonomskog razvoja i da se, nakon toga, sjednica zaključi uz konstataciju da se predstavnici Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta nisu odazvali pozivu ili da se sjednica prekine i zakaže nastavak sjednice, na koju će se, ponovo, pozvati predstavnici Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, odlučeno je da se zakaže nastavak sjednice za 10. maj 2021. godine.

Nakon toga, predsjednik Odbora je podsjetio da je Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, koji je utvrdila Vlada Crne Gore na 17. sjednici, održanoj 30. marta 2021. godine, dostavljen Skupštini Crne Gore, 31. marta i, s tim u vezi, predložio da Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, na sjednici, prema članu 137 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, započne raspravu i razmotri ovaj predlog zakona, sa aspekta zainteresovanog odbora, u dijelu koji se odnosi na potrošačku jedinicu Ministarstvo ekonomskog razvoja, u okviru oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja.

Predsjednik Odbora je pozvao ovlašćenog predstavnika predlagača da obrazloži predloženi zakon.

Uvodne napomene o Predlogu zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu dao je **državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja Janko Odović**, koji se, u svom izlaganju, osvrnuo na glavne principe na kojima se ovaj predlog zasniva. Istakao je da je glavni cilj stvaranje preduslova za brži ekonomski oporavak, kao i stabilizacija javnih finansija, navodeći da je Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu rezultat prošlogodišnje krize, izazvane pandemijom virusa COVID-19, rekordnog pada BDP-a od 15,2 odsto, kao i ogromnog spoljnog duga od preko 105 odsto. Kada je riječ o potrošačkoj jedinici Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, naveo je da su Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za

2021. godinu, za finansiranje glavnog programa obrazovanja, nauke i sporta, opredijeljena sredstva, u ukupnom iznosu od 214,58 miliona eura, dok su za glavni program kultura predviđena sredstva u iznosu od 18,56 miliona eura.

Takođe, naveo je da predviđena budžetska sredstva Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, za 2021. godinu, iznose 216,11 miliona eura i uključuju, između ostalog, sredstva planirana za: Univerzitet Crne Gore, u iznosu od 20,65 miliona eura, Fakultet za crnogorski jezik i književnost, u iznosu od 0,56 miliona eura, Policijsku akademiju, u iznosu od 1,17 miliona eura i 12 institucija kulture, u ukupnom iznosu od 15,42 miliona eura. Nadalje, istakao je da se najveći dio sredstava odnosi na bruto zarade i doprinose na teret poslodavca i ona su planirana u iznosu od 159,13 miliona eura i saopštio da se najvećim dijelom odnose na sredstva za isplatu zarada zaposlenih u ustanovama predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, i ta sredstva iznose 146,15 miliona eura, koja uključuju i povećanje zarada za prosvjetne radnike u 2021. godini, u iznosu od tri odsto.

U vezi sa potrošačkom jedinicom Ministarstvo ekonomskog razvoja, u dijelu programa-trgovina, zaštita konkurencije, potrošača i intelektualne svojine i unapređenje poslovnog ambijenta, saopštio je da su planirana dva potprograma, u okviru kojih su predviđene sljedeće predmetne aktivnosti: izrada normative u oblasti intelektualne svojine, zaštite potrošača, konkurencije i infrastrukture kvaliteta, u iznosu od 0,34 miliona eura; upravni postupci u oblasti intelektualne svojine, zaštite potrošača i infrastrukture kvaliteta, u iznosu od 17,720.00 eura; međunarodna saradnja u oblasti intelektualne svojine, u iznosu od 26,953.20 eura; podrška razvoju inovacione djelatnosti kroz nove konkurse, u iznosu od 719,322.27 eura; podrška realizaciji inovativnih projekata po osnovu ranijih konkursa u iznosu od 420,000.00 eura; podrška razvoju inovacione infrastrukture, u iznosu od 250,000.00 eura kao i normativni poslovi i uspostavljanje informacionog sistema za inovacionu djelatnost, u iznosu od 55,000.00 eura.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je zahvalio na izlaganju ovlaštenom predstavniku predlagača zakona i predložio da predstavnica Ministarstva ekonomskog razvoja iznese stavove povodom predloženih budžetskih sredstava, u dijelu koji se odnosi na oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja, a da onda članovi Odbora prokomentarišu predloženi budžet, nakon čega će predstavnici Ministarstava finansija i socijalnog staranja i ekonomskog razvoja dati odgovore članovima Odbora na postavljena pitanja.

Državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja Milena Lipovina Božović je, u uvodnom izlaganju, istakla da su, novom Uredbom Vlade, programi koji su se odnosili na realizaciju politika inovacione djelatnosti sada u nadležnosti Ministarstva ekonomskog razvoja. S tim u vezi, saopštila je da su, pored formiranja Direktorata za digitalnu ekonomiju i tehnološki razvoj, preuzeli određene programe koji su pripadali Ministarstvu nauke, a koji se odnose na inovacione politike, unapređenje inovacione strukture i finansijsku podršku za inovacije, transfer i integraciju tehnologija, kao i kompletan dio koji se tiče zakonske regulative u dijelu jačanja inovacione djelatnosti i podsticajnih mjera za istraživanje i razvoj. Nadalje, istakla je da je glavni cilj da se, u narednom periodu, kroz podršku međunarodnih institucija, ojačaju kapaciteti

subjekata inovacione infrastrukture, uz namjeru da se, pored postojećih, kao što su Naučno-tehnološki park i Tehnopolis osnuje i Centar za transfer tehnologija. U dijelu aktivnosti, koje se nalaze u okviru potprograma Inovacije i tehnološki razvoj, istakla je prvenstveno podršku razvoju putem nekoliko novih konkursa, navodeći za primjer konkurs za podršku razvoja ICT-a - strateškog prioriteta Strategije pametne specijalizacije. Navela je da se radi o informaciono-komunikacionim tehnologijama, odnosno razvoju IT klastera, za koji je, Predlogom zakona o budžetu, opredijeljeno 300 000 eura i da se, u narednom periodu, planira potpisivanje ugovora sa prvorangiranim timom na pomenutom konkursu. Takođe, u drugoj polovini godine, biće objavljen konkurs za podršku startapovima, u iznosu od 100 000 eura, dok će sredstva u iznosu od 50 000 eura biti opredijeljena za konkurs za podršku inovacionoj djelatnosti. U vezi sa navedenim konkursima podrške, kao veoma bitno, istakla je i učešće u EUREKA projektima saradnje (evropski program međunarodne saradnje), a sve u cilju stimulisanja zaštite razvoja pronalazaka.

Ona je, u daljem izlaganju, saopštila da su, u dijelu aktivnosti koje se tiču jačanja inovacione infrastrukture, u određenoj mjeri smanjili transfere prema institucijama kao što su Naučno-tehnološki park i Tehnopolis, zbog stava da se stiču uslovi da se ove institucije mogu usmjeriti na neki drugi vid finansiranja, kako se ne bi oslanjale samo na budžetska sredstva. Predstavnicom resornog ministarstva, mišljenja je da je prepoznata važnost određenih programa i aktivnosti koje se tiču unapređenja inovacione djelatnosti i, s tim u vezi, istakla da je oko 100 000 eura opredijeljeno za osnivanje Fonda za inovacije, čiji je akt o osnivanju završen, dok je Statut u pripremi, tako da očekuje da će se u narednom periodu, uz podršku međunarodnih partnera, kao što je UNDP, dodatno osnažiti i podstaći razvoj institucija kao što je, upravo, Fond za inovacije Crne Gore. Dakle, Fond će osigurati sprovođenje inovacione politike kroz obezbjeđivanje i realizaciju sredstava za podsticanje inovacione djelatnosti. Takođe, istakla je da se planira raspisivanje tendera za informacioni sistem koji je neophodan da bi se izvršila adekvatna implementacija Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija.

Član Odbora Dragan Bojović je, u svom izlaganju, istakao da smatra da iznos finansijskih sredstava, koja su opredijeljena predloženim budžetom za Ministarstvo ekonomskog razvoja, nije dovoljan za realizaciju svih aktivnosti neophodnih za rad ovog Ministarstva.

Postavio je pitanje državnoj sekretarki Ministarstva ekonomskog razvoja Mileni Lipovini Božović u vezi sa racionalizacijom sredstava, odnosno da li će redukovana sredstva uticati na dinamiku pregovora u procesu pristupanja Evropskoj uniji, kada su u pitanju poglavlja koja se tiču oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja.

Takođe, predmet njegovog interesovanja bila je oblast intelektualne svojine tj. funkcionisanje Direktorata za intelektualnu svojinu, u odnosu na zaštitu autorskog i srodnih prava, ubrzan proces digitalizacije i, vrlo često prisutnu, pojavu plagijarizma.

Član Odbora Dejan Đurović je, u svom izlaganju, istakao da država ne smije da štedi na obrazovanju i nauci, iz razloga što je obrazovanje ulaganje u budućnost jedne zemlje, vjerujući

da, jedino, na taj način Crna Gora može imati dobru budućnost, odnosno postići napredak i prosperitet.

Njega je zanimalo koji je procenat ulaganja u oblast obrazovanja, u odnosu na ukupni BDP, iz razloga što su zemlje sa najvećim procentom ulaganja, ujedno i ekonomski najrazvijenije, ističući da se taj procenat u visoko pozicioniranim zemljama kreće između 6,5 do 8 odsto, koliko iznosi u Norveškoj gdje je, u zadnjih 200 godina, broj nepismenih sveden na nulu.

U daljem izlaganju, istakao je da budžet u okviru Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta ne smije biti umanjen i, s tim u vezi, naglasio da je sport druga grana privrede u svijetu, te da je ulaganje u masovni sport zapravo ulaganje u budućnost jedne zemlje, djece i, takođe, u zdravstveni sistem. Imajući u vidu navedeno, poručio je da masovni sport, u odnosu na profesionalni, mora biti maksimalno zastupljen.

Članica Odbora Božena Jelušić je, u svom izlaganju, istakla da će procenat BDP-a, koji će se izdvajati za resor prosvjete, ostati na nivou na kojem je bio i do sada i, s tim u vezi, navela da smatra da je, isključivo, riječ o održavanju *statusa kvo*. Naime, kada je u pitanju proces ulaganja u obrazovni sistem i infrastrukturu, mišljenja je da nema značajno vidljivih iskoraka, ističući da zdravlje i obrazovanje predstavljaju temeljne stubove osjećaja sugurnosti kod građana.

Takođe, kao jedan od problema navela je veliku i rogobatnu administraciju, kao i da će naš obrazovni sistem morati da pruži neku vrstu dodatnog odgovora na izazov, koji je prouzrokovan pandemijom virusa COVID-19 i, pritom, istakla da smatra da su učenici značajno unazađeni. Nadalje, istakla je da ne vidi da u predloženom budžetu postoji briga o rodnom budžetiranju, kako bi se smanjio jaz između žena i muškaraca.

Poslanica Jelušić se dalje, u svom izlaganju, osvrnula i na sportski turizam, izrazivši mišljenje da Crna Gora, zahvaljujući klimatskim i prostornim mogućnostima, može veoma mnogo postići u promociji sportskog turizma, sa ciljem produženja turističke sezone odnosno da se, u dijelu ekonomskog planiranja, ulaganjem u masovni sport omogući svestrani ekonomski benefit za zajednicu.

Uputila je pitanje prisutnim predstavnicima Ministarstava finansija i socijalnog staranja i Ministarstva ekonomskog razvoja da li će se zbog formiranja novih ministarstava izgubiti administrativna-institucionalna memorija i da li će to uticati na dinamiku pregovora u procesu pristupanja Evropskoj uniji, kada su u pitanju poglavlja koja se tiču oblasti obrazovanja i intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja.

Takođe, predmet njenog interesovanja bio je iznos opredijeljenih sredstava kada je riječ o inkluziji marginalizovanih grupa.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je podsjetio da je, dosadašnji model privrednog rasta dominantno pokretan akumulacijom kapitala, manjim dijelom doprinosom rada, a najmanje doprinosom produktivnosti, ističući da je to nešto što je uobičajeno za jednu tranzicionu ekonomiju, poput naše. S tim u vezi, istakao je da se privredni rast, u prvim godinama, nakon obnove nezavisnosti, dominantno bazirao na rastu domaće potrošnje koja je uslovljena visokim

prilivom u formi stranih i direktnih investicija. Naveo je da je privredni rast, u tom periodu, bio blizu 9 odsto, podsjetivši da se, od 2009. godine, suočavamo sa dvije velike krize, globalnom ekonomskom i krizom izazvanom pandemijom virusa COVID-19. U odnosu na navedeno, istakao je da je od suštinske važnosti da se ojača otpornost privrede na spoljne udare, te da je Crnoj Gori potreban novi adekvatni model rasta, koji će se zasnivati na pametnom i održivom rastu, a osnovni pokretači tog rasta bi morali biti inovacije, znanje i digitalna transformacija. Podsjetio je da je Crna Gora prva zemlja kandidat koja je usvojila dokument poput Strategije pametne specijalizacije, ističući da ovaj strateški dokument predstavlja ključan i dobar osnov za razmatranje politika koje mogu biti od pomoći ukoliko se želi, i dalje, nastaviti sa transformacijom ekonomije.

On je, u daljem izlaganju, kao jedan od temelja za poboljšanje privrednog modela rasta, naveo i poboljšanje kvaliteta obrazovanja u Crnoj Gori i, pritom, istakao da finansijska sredstva koja se ulažu u oblast obrazovanja, treba posmatrati kao investiciju u srednjem i dugom roku.

Takođe, kao veoma važno, istakao je značaj i ulogu inovacija, znanja i digitalne transformacije, te da je, stoga, potrebno obezbijediti da se na kvalitetan način upravlja politikama od strane Ministarstva ekonomskog razvoja, posebno u dijelu koji se tiče inovacija i tehnološkog razvoja.

Na kraju, zaključio je da je potrebno pokazati odgovoran odnos prema obrazovanju i istakao da smatra da je, kada je riječ o instituciji Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, napravljena velika greška prilikom realizacije spajanja četiri kompleksna resora u jedno ministarstvo.

Uputio je pitanje predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja Mileni Lipovini Božović, da li su opredijeljena sredstva dovoljna da Ministarstvo ekonomskog razvoja, na kvalitetan način, nastavi sa realizacijom politika, kada je riječ o inovacijama i tehnološkom razvoju.

Takođe, zanimalo ga je da li je kapitalnim budžetom opredijeljeno dovoljno sredstava za realizaciju projekta izgradnje, odnosno završetka zgrade Naučno-tehnološkog parka, u roku u kojem je to planirano, imajući u vidu da se završetak izgradnje, zvanično, očekuje do kraja tekuće godine.

Član Odbora Dejan Đurović je istakao da smatra da nije trebalo izvršiti rekonstruktivni zahvat tj. smanjenje budžetskih sredstva kada je riječ o kulturnoj baštini i zaštiti kulturnog naslijeđa, imajući u vidu da su planirana sredstva u dijelu potprograma - kulturna baština, u odnosu na prošlu godinu, manja za oko 500 000 eura.

Državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja Janko Odović je saopštio da je, prilikom planiranja budžeta, prvobitni zahtjev Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta iznosio 219,33 miliona eura, dok je Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu odobreno tj. planirano 216,11 miliona eura. Naveo je da su, prilikom planiranja budžeta za 2021. godinu, razmotrene sve mogućnosti da nijedan aspekt Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta ne bude zapostavljen kako bi se omogućilo funkcionisanje svih programa, potprograma i aktivnosti koje su predviđene predloženim budžetom. On je u, daljem izlaganju, istakao da je izvršena blaga racionalizacija, u odnosu na zahtijevana i planirana sredstva, te da je saglasan sa

time da je obrazovanje temelj svakog društva, na čijem unapređenju Vlada treba konstatno da radi, jer samo kvalitetan obrazovni sistem obećava i omogućava bolji ekonomski i svaki drugi napredak i prosperitet.

U vezi sa procentom BDP-a koji se izdvaja za ulaganje u prosvjetu, odgovorio je **poslaniku Đuroviću** da taj procenat, u ovom trenutku, iznosi oko 4,5 odsto i naglasio da je predloženi budžet rezultat prošlogodišnjeg rekordnog pada BDP-a.

Dalje, u vezi sa značajem i ulogom masovnog sporta, saopštio je da su za ovu oblast opredijeljena sredstva u iznosu od oko 650 hiljada eura, te da je u dijelu transfera institucijama kulture i sporta za predmetnu aktivnost - uvođenje sistema dječijeg sporta predviđeno oko 250 hiljada eura. Takođe, izjavio je da je kapitalnim budžetom za građevinske objekte, koji će biti namijenjeni za promociju masovnog sporta, planirano nešto iznad 400 hiljada eura.

U vezi sa spajanjem određenih resora i mogućnošću gubitka institucionalne memorije, te da li će to uticati na napredak u pregovaračkom procesu, odgovorio je **poslanici Jelušić** da je mišljenja da sama pregovaračka poglavlja ne moraju nužno odgovarati ustrojstvu institucije na koju se odnose.

U odnosu na postojeću administraciju i proces evropskih integracija, istakao je da smatra da je potrebno nastaviti sa unapređenjem i poboljšanjem administracije što bi podrazumijevalo dalje stručno unapređenje postojećih kapaciteta.

Što se tiče marginalizovanih grupa, saopštio je **poslanici Jelušić** da su kapitalnim budžetom koji se odnosi na Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, za inkluziju marginalizovanih grupa u obrazovni sistem, predviđena finansijska sredstva u iznosu od 459.750,00 eura. Takođe, predviđeno je i stipendiranje marginalizovanih grupa i, s tim u vezi, saopštio da je za osnovce, pripadnike romske i egipćanske populacije predviđeno 15, dok je za srednjoškolce, pripadnike romske i egipćanske populacije predviđeno 152 stipendije.

Kada je riječ o kulturnoj baštini, u odgovoru **poslaniku Đuroviću**, istakao je da nije bilo značajnih smanjivanja, u odnosu na ono što je Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta predložilo.

Saglasio se sa predsjednikom Odbora, da je našoj privredi potrebna bolja otpornost na spoljne udare, o čemu najbolje govori rekordni pad BDP-a od 15,2 odsto i kriza izazvana pandemijom virusa COVID-19, i, s tim u vezi, istakao da je jedan od glavnih ciljeva Vlade postići diversifikaciju-raznolikost crnogorske privrede.

Državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja Milena Lipovina Božović je, u odgovoru **poslaniku Bojoviću** i **poslanici Jelušić**, a vezano za dinamiku pregovora u procesu pristupanja Evropskoj uniji, kada su u pitanju poglavlja koja se tiču oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja ukazala na važnost bliske komunikacije, koja je prisutna na svakodnevnom nivou, između Direkcije za inovacije i tehnološkog razvoja i Direktorata za nauku, koji se nalazi u okviru Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta i, s tim u vezi, naglasila da se, u nedostatku ove saradnje, ne može dalje napredovati u dijelu pregovaračkog procesa za poglavlje 25 - *Nauka i istraživanje*. Ona je podsjetila da je Crna Gora prva zemlja

kandidat koja je usvojila Strategiju pametne specijalizacije, kao značajni strateški dokument, i pritom, istakla da nije samo dovoljno usvojiti, već stvoriti uslove za adekvatnu implementaciju Strategije.

U vezi sa navedenim, kao veoma bitno, istakla je značaj osnivanja Fonda za inovacije koji bi u okviru svoje nadležnosti sprovodio programe inovacione djelatnosti i pratio realizaciju aktivnosti i ostvarenje operativnih ciljeva definisanih u Strategiji pametne specijalizacije, imajući u vidu da inovacije treba da budu jedan od osnovnih pokretača kada je u pitanju ekonomski razvoj.

Kada je u pitanju oblast intelektualne svojine, odgovorila je **poslaniku Bojoviću**, da u Ministarstvu ekonomskog razvoja postoje dvije direkcije, od kojih jedna predstavlja nekadašnji Zavod za intelektualnu svojinu, koja se bavi registracijom prava intelektualne svojine i Direkcija za normativne poslove, u kojoj se vrše procesi kreiranja politike i donošenja zakona. Saopštila je da su Planom rada Vlade za 2021. godinu predviđene izmjene Zakona o autorskom i srodnim pravima, sa ciljem da se pitanje kolektivnog ostvarivanja prava, posebno u pogledu prava autora i nosilaca srodnih prava, konačno unaprijedi i reguliše. U odnosu na navedeno, izrazila je uvjerenje da će javne debate i otvoreni dijalog sa korisnicima autorskih prava u velikoj mjeri doprinijeti procesu usaglašavanja Zakona o autorskom i srodnim pravima sa praksom Evropske unije, te da će dinamika u dijelu intelektualne svojine ići pozitivnim tokom.

Nadalje, u vezi sa iznosom opredijeljenih sredstava, istakla je da smatra da su planirana sredstva dovoljna da se nastavi na izgradnji pretpostavki koje su neophodne za dalji razvoj inovacionog ekosistema, podsjetivši da će se, po prvi put ove godine, realizovati konkursi za startupove.

Odgovorila je **predsjedniku Odbora** da je saglasna sa time da je dinamika realizacije projekta izgradnje Naučno-tehnološkog parka usporena, iz razloga, što je, u januaru, dobijena informacija od izvođača radova, da su iskršli dodatni radovi na zgradi, a koji se tiču instalacija. U daljem odgovoru saopštila je da je kapitalnim budžetom za 2021. godinu predviđeno oko 570 hiljada eura za postojeće ugovorne obaveze i da se završetak izgradnje objekta Naučno-tehnoškog parka može očekivati u prvoj polovini naredne godine.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, nakon rasprave, predložio, a članovi Odbora su se saglasili, da se Treća sjednica Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport nastavi u ponedjeljak, 10. maja 2021. godine, kada će biti nastavljeno razmatranje Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, u dijelu koji se odnosi na potrošačku jedinicu Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta.

Takođe, na kraju je pozvao članove Odbora da iznesu svoje predloge i sugestije, povodom Predloga Plana rada Odbora za 2021. godinu, a koji im je dostavljen od strane službe Sekretarijata Odbora, ukoliko smatraju da je potrebno izvršiti dopunu predloženog teksta dodatnim predlozima.

Sjednica je prekinuta u 14 i 50 časova.

Sjednica je nastavljena 10. maja 2021. godine u 15 i 35 časova.

Predsjedavao je dr Damir Šehović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Marko Kovačević, Dragan Bojović, Dejan Đurović, Jovanka Bogavac, Dragan Vukić, Miodrag Lekić, Božena Jelušić, mr Aleksandra Vuković i mr Ervin Ibrahimović.

Sjednici nisu prisustvovali Dragutin Papović, Nikola Janović i Abaz Dizdarević, članovi Odbora.

Pored članova Odbora, sjednici su prisustvovali i: ovlašćeni predstavnik predlagača zakona Janko Odović, državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, Bojan Paunović, generalni direktor Direktorata za državni budžet u Ministarstvu finansija, sa saradnicima Radmilom Martinović i Brankom Nilevićem, samostalnim savjetnicima u Direktoratu za državni budžet. Takođe, sjednici je, u skladu sa članom 67 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovala predstavnica Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta Tatjana Marković, načelnica Direkcije za finansije i računovodstvo i nadzor organa Državne uprave sa saradnicima, Milenom Ivanović i Nikolom Pekovićem.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je konstatovao da Odbor ima kvorum za rad i odlučivanje i nastavio rad po utvrđenom dnevnom redu.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, imajući u vidu da ministarka prosvjete, nauke, kulture i sporta prof. dr Vesna Bratić ne prisustvuje predmetnoj sjednici, zatražio od članova i članica Odbora da se izjasne o daljoj dinamici rada, odnosno da li su saglasni da se održi nastavak Treće sjednice Odbora i da se, uz prisustvo predstavnika resornog ministarstva, razmotri Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, u dijelu koji se odnosi na potrošačku jedinicu Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta.

Članica Odbora Aleksandra Vuković je, u uvodnom izlaganju, istakla da se nedolazak ministarke Bratić na predmetnu sjednicu Odbora može ocijeniti kao nepoštovanje institucije Skupštine Crne Gore i, s tim u vezi, izrazila stav da se rasprava u dijelu koji se odnosi na potrošačku jedinicu Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta ne održi. Takođe, naglasila je da je neophodno realizovati konstruktivni dijalog, u cilju razmjene mišljenja u vezi sa brojnim pitanjima sa ministarkom prosvjete, nauke, kulture i sporta prof. dr Vesnom Bratić, ističući da nije riječ isključivo o finansijama, već o pokazivanju odnosa poštovanja prema procedurama koje postoje u parlamentu.

Član Odbora Dragan Bojović je istakao da je saglasan sa time da se Skupština Crne Gore mora uvažavati i da je, upravo, stoga jedna od obaveza izvršne vlasti odnosno njenih predstavnika da prisustvuju sjednicama Odbora. S tim u vezi, mišljenja je da ministarka Bratić ne izbjegava

Odbor, te da nije riječ o nepoštovanju Skupštine, već da je, isključivo, u pitanju odsustvo sinhronizacije. Takođe, u vezi sa odlaganjem predmetne sjednice Odbora, izrazio je stav da raspravu po predloženoj tački dnevnog reda treba nastaviti, imajući u vidu prisustvo predstavnika Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta kao i činjenicu da resorno ministarstvo nije predlagač zakona.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je podsjetio da je Služba Sekretarijata Odbora uredno uputila poziv za sva tri ministarstva, kao i da su se pozivu uredno odazvali Ministarstvo finansija i socijalnog staranja i Ministarstvo ekonomskog razvoja, i s tim u vezi, mišljenja je da se ne može govoriti o odsustvu sinhronizacije, ako se ima u vidu da ministarka Bratić, već, treći put ne odaziva pozivu i ne prisustvuje sjednicama Odbora.

Član Odbora Dejan Đurović je istakao da je privržen stavu da ministri moraju prisustvovati sjednicama Odbora, međutim, imajući u vidu da je, po predloženoj tački dnevnog reda, isključivo riječ o finansijama, mišljenja je da nema razloga da se nastavak predmetne sjednice Odbora ne održi.

Član Odbora Ervin Ibrahimović je istakao da poslanici i poslanice Skupštine Crne Gore treba da zastupaju interese građana i, s tim u vezi, naveo da treći nedolazak ministarke Bratić ostavlja prostora za stvaranje sumnje da je riječ o bojkotu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport ili nekog člana Odbora. Dalje, istakao je da je ministarka Bratić trebalo da prisustvuje predmetnoj sjednici i na taj način da pokaže odgovoran pristup prema instituciji Skupštine Crne Gore, imajući u vidu da resorno ministarstvo pokriva četiri resora, koja su temelj za izgradnju i emancipaciju jednog društva i tiču se životnih pitanja svih građana. On je, u vezi sa dinamikom daljeg rada Odbora, izrazio stav da se nastavak sjednice odloži i da se ministarki Bratić, još jednom, uputi poziv za prisustvo na predmetnoj sjednici Odbora.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, nakon izjašnjavanja, konstatovao da je stav članova i članica Odbora iz vladajuće većine da se nastavi rasprava o Predlogu zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, u dijelu koji se odnosi na potrošačku jedinicu Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, dok jedan dio članova Odbora smatra da je ovakvo ponašanje ministarke Bratić nedopustivo.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je predložio da se uputi kritika prema kolegama iz Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta i da se pošalje poruka da je ustavna obaveza predstavnika Vlade da prisustvuju sjednici i, u konačnom, saopštio da se nada, da će prilikom upućivanja sljedećeg poziva imati adekvatno prisustvo ministarke prosvjete, nauke, kulture i sporta prof. dr Vesne Bratić.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je pozvao ovlašćenog predstavnika predlagača da, ukoliko smatra da postoji potreba, dopuni obrazloženje Predloga zakona, koje je dato prvog dana održavanja Treće sjednice Odbora, u dijelu koji se odnosi na potrošačku jedinicu Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta.

Janko Odović, državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja je podsjetio da je obrazloženje Budžeta već dao i naveo da je na raspolaganju da pruži odgovore na sva postavljena pitanja.

Tatjana Marković, načelnica Direkcije za finansije i računovodstvo i nadzor organa Državne uprave je, u svom izlaganju, istakla da su u okviru strukture budžeta Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta za 2021. godinu, na predlog Ministarstva finansija, uvrštene i tri institucije: Policijska akademija, Fakultet za crnogorski jezik i književnost i Univerzitet Crne Gore. Takođe, istakla je da je, u okviru Ministarstva kulture došlo do objedinjavanja 12 potrošačkih jedinica i, u vezi sa tim, navela da su te jedinice, sada, u okviru strukture budžeta Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta. Saopštila je da je predloženim budžetom za 2021. godinu, u okviru ovog ministarstva, planirano 8 programa, 15 potprograma i 35 aktivnosti, pritom, navodeći da je planiranje sredstava po pozicijama i aktivnostima predstavljalo izuzetno složen posao. Ona je, u daljem izlaganju, iznijela podatke da su Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, za potrošačku jedinicu Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, opredijeljena sredstva u iznosu od 216,110,970,93 eura. S tim u vezi, navela je da su opredijeljena sredstva manja, u odnosu na prošlogodišnji budžet, kada se objedine sve institucije koje pripadaju Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta, koji je za 2020. godinu iznosio 220,003.531 eura, dok je nakon rebalansa za 2020. godinu, budžet iznosio 217,241,703 eura. Imajući u vidu navedene podatke, istakla je da su bili ograničeni u planiranju budžetskih sredstava.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je zahvalio predstavnicima resornog ministarstva na uvodnim napomenama i pozvao članove i članice Odbora da uzmu učešće u raspravi.

Član Odbora Dragan Bojović je, u svom izlaganju, istakao da smatra da je iznos opredijeljenih sredstava za Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta nedovoljan, imajući u vidu da se, upravo, na ovim djelatnostima zasniva razvoj države. Takođe, istakao je da je znanje fundamentalni resurs društva, a obrazovanje budućnost jedne zemlje i, s tim u vezi, naveo da najrazvijenije zemlje svijeta kao što su Japan, Kina, SAD i Velika Britanija, upravo, ulažu najviše na znanju kao kapitalnom resursu. Nadalje, ukazao je na problem odliva talenata, odnosno odlaska kvalitetnih mladih ljudi, iz razloga što im nisu bili obezbijeđeni uslovi da na pravi način razvijaju njihova znanja i vještine, kao i da se zaposle, te istakao da obrazovanje u Crnoj Gori treba biti postavljeno na pravim temeljima i osnovama.

U odnosu na navedeno uputio je pitanje predstavnicima Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, Tatjani Marković u vezi sa iznosom opredijeljenih sredstava, odnosno šta se, konkretno, može realizovati sa tim finansijskim sredstvima u predstojećem periodu ili je opredijeljeni iznos predviđen samo za plate prosvjetnih radnika. Nadalje, zatražio je pojašnjenje budžetske stavke tj. *Potprograma - Unapređenje kvaliteta obrazovanja*, u iznosu od oko million i dvjesto hiljada eura, odnosno da li navedeni potprogram uključuje neka nova učila i realizaciju procesa digitalizacije.

Takođe, predmet njegovog interesovanja bila je i budžetska stavka tj. *Aktivnost - Priprema i izdavanje udžbenika i drugih publikacija*, u iznosu od nešto manje od milion eura, odnosno da li će opredijeljena sredstva omogućiti da revidiranje nastavnih programa, kako bi se uklonili sve mogući uplivi ideologizacije. S tim u vezi, ukazao je na određenu selektivnost i prilik politike, s obzirom na to da određena udruženja nisu definisana budžetom, te se za njih ne izdvajaju sredstva, navodeći kao primjer Udruženje književnika Crne Gore, za koje smatra da je najstarija kulturna institucija u Crnoj Gori i Udruženje likovnih umjetnika Crne Gore.

Članica Odbora Aleksandra Vuković se, u svom izlaganju, osvrnula na opredijeljena sredstva za instituciju Matica crnogorska, u iznosu od 240 hiljada eura i istakla da finansijska sredstva koja se obezbjeđuju iz budžeta za ovu instituciju moraju biti veća i, pritom, ukazavši na problem nepostojanja kancelarija u većim gradovima u Crnoj Gori. Takođe, kada je riječ o budžetu u cjelini, saopštila je da je stav Demokratske partije socijalista veoma jasan, a koji podrazumijeva da je prekršen član 110 Ustava Crne Gore, te da je stoga predloženi budžet neustavan.

Član Odbora Dejan Đurović je, u svom izlaganju, istakao da smatra da opredijeljena finansijska sredstva za Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, u iznosu od oko 216 miliona eura, nisu dovoljna, s obzirom na to da se za bruto zarade izdvaja 159 miliona eura. On je uputio pitanje u vezi sa iznosom opredijeljenih sredstava za *Potprogram - Kulturna baština* i ukazao na smanjenje budžetskih sredstava za oko pola miliona eura, u odnosu na 2020. godinu i, s tim u vezi, postavio pitanje da li je Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta zatražilo da se budžetska sredstva za kulturnu baštinu smanje za jednu trećinu.

Takođe, i u vezi sa *Potprogramom - Kulturno umjetničko stvaralaštvo* ukazao je na smanjenje budžetskih sredstava sa 2.115.000,00 eura za prethodnu godinu, na 1,765,000.00 eura.

Nadalje, u odnosu na navedeno, predočio je da je predloženim budžetom predviđeno povećanje sredstava za *Aktivnost - Upravljanje i administracija*, sa 196.490,54 eura na 226,101.00 eura, pa ga je zanimalo da li je zaista potrebno izdvojiti ovoliki iznos sredstava za administraciju.

Članica Odbora Božena Jelušić je postavila pitanje u vezi sa projekcijom procentualnog izdvajanja za lične dohotke u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju i iznosom sredstava koji bi ostao za unapređenje nastave, evaulaciju i princip meritornosti. S tim u vezi, zanimalo ju je da li je moguće da učenici učestvuju u evaulaciji svojih nastavnika, navodeći da na Zapadu postoje anonimne ankete, koje predstavljaju putokaz i ukazuju na ono šta je potrebno mijenjati i unaprijediti.

Takođe, predmet njenog interesovanja je bio aspekt rodnog budžetiranja i, s tim u vezi, istakla da, ukoliko želimo da imamo ravnomjerniju distribuciju i učešće radne snage, moramo omogućiti servise koji će pomoći zaposlenim majkama, kao što je cjelodnevni boravak, posebno u nižim razredima osnovne škole.

Sa aspekta svog dugogodišnjeg radnog angažmana u oblasti obrazovanja, saopštila je da smatra da škole ne mogu isključiti ideologiju, navodeći da sve ono što se predaje iz oblasti društveno-humanističkih nauka pripada domenu vrijednosti, odnosno ideologiji.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, u svom izlaganju, istakao da je imao prilike, da u prethodne četiri godine, za vrijeme trajanja 41. Vlade Crne Gore, koncipira budžet za Ministarstvo prosvjete i, s tim u vezi, istakao da je predloženi budžet za resor prosvjete, nauke, kulture i sporta, za oko 4 miliona eura niži, u odnosu na ono što je bio zahtjev od strane Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta. U kontekstu ove činjenice, postavio je sljedeća pitanja za predstavnike Ministarstava finansija i socijalnog staranja i Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, koja su se odnosila na sljedeće:

-Da li su opredijeljena sredstva dovoljna da se omogući nesmetano funkcionisanje cjelokupnog obrazovnog sistema i da li se može nastaviti implementacija ranije započetih reformskih aktivnosti, radi kontinuiteta?

-Da li će biti završeni prethodni i započeti novi kapitalni projekti, za koje je novac prethodna Vlada obezbijedila, kroz tri kreditna aranžmana, sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope (CEB), Evropskom investicionom bankom (EIB) i Njemačkom razvojnom bankom (KfW).

Kada je riječ o procentualnom izdvajanju na nivou GDP-a za oblast visokog obrazovanja, istakao je da taj procenat iznosi oko 0,55 odsto GDP-a, dok u zemljama Evropske unije taj procenat iznosi oko 1,1 odsto i, s tim u vezi, naveo da se može govoriti o postojanju uzlaznog trenda, ali da još uvijek nije dostignut nivo koji se očekuje i koji je uobičajen za zemlje EU.

U kontekstu zarada, odnosno da li prosvjetne radnike sljeduje povećanje zarada zbog rada preko norme, zanimalo ga je koji je stav Ministarstva prosvjete, te kakav je odnos Vlade prema ovom pitanju, s obzirom na činjenicu da je ovaj predmet pred Agencijom za mirno rješavanje sporova. Predmet njegovog interesovanja bile su određene budžetske stavke koje su se odnosile na osnivanje Fonda za dualno obrazovanje i Fonda za podršku naučno-istraživačkim projektima na Univerzitetu Crne Gore, kao i Fond za kvalitet i talente, imajući u vidu da su za ovaj fond opredijeljena sredstva, u iznosu od 200 hiljada eura, četiri puta manja, u odnosu na prethodnu godinu.

On je, u daljem izlaganju, podsjetio na pilot projekat „*Digitalna učionica*“, koji je podrazumijevao uvođenje digitalnih udžbenika, izrađenih u saradnji s *National Geographic*-om i međunarodnom izdavačkom grupom *Klett* sa sjedištem u Njemačkoj, a uz finansijsku podršku kompanije M:tel, zahvaljujući kojoj učenici prvog razreda osnovne škola digitalne udžbenike mogu koristiti besplatno. S tim u vezi, zanimalo ga je da li ima nekih noviteta i promjena kada je u pitanju projekat digitalnih udžbenika.

Naime, predmet njegovog interesovanja, bio je i obuhvat djece predškolskim obrazovanjem i vaspitanjem, odnosno da li su u Predlogu budžeta predviđena sredstva koja bi bila od pomoći kako bi se rasteretile predškolske ustanove i stvorile pretpostvke za porast obuhvata.

Nadalje, od predstavnika predlagača zakona, zatražio je informacije o određenim kapitalnim projektima koje su se odnosile na: usporenu dinamiku radova na izgradnji vrtića u Bloku VI i Pljevljima, iz razloga što se izvođaču ne izmiruju uredno obaveze; realizaciju i dinamiku projekta izgradnje vrtića u Ulcinju, Bijelom Polju, Beranama i Plavu, kao i četiri vrtića u

Podgorici, u prethodnih devet mjeseci i zamjenu kompletnog školskog namještaja i informatičke opreme, smatrajući da je to od suštinske važnosti.

Pohvalio je projekat izgradnja sportske sale JU Srednja stručna škola Pljevlja, ali ga je zanimalo zašto kapitalnim budžetom nisu predviđena sredstva za dva projekta, koja su godinama bila u okviru kapitalnog budžeta, a to su projekti izgradnje sportske sale OŠ „Pavle Žižić“ u Njegnjevu u Bijelom Polju i sportske sale u Gusinju.

Član Odbora Ervin Ibrahimović je, u svom izlaganju, istakao da sve razvijene zemlje u svijetu temelje svoj razvoj, upravo, na ulaganju u oblasti obrazovanja i nauke, te okarakterisao odnos ministarke Vesne Bratić prema Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sporta kao zabrinjavajući. Takođe, saglasio se sa stavom članova Odbora da opedijeljena sredstva koja se izdvajaju za potrošačku jedinicu Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta nisu dovoljna za nesmetano funkcionisanje ova četiri resora. Kada je u pitanju oblast prosvjete, istakao je da naša država pokazuje napredak u pojedinim djelovima, ali da to, ipak, nije dovoljno za takmičenje sa evropskim zemljama, navodeći da je prethodna Vlada radila na uvećavanju budžeta za oblasti prosvjete, nauke, kulture i sporta.

Kada je riječ o oblasti kulture, istakao je da Crna Gora obiluje kulturnim bogatstvima, te da kao turistička destinacija, ima šta da ponudi turistima. Međutim, mišljenja je da kulturna komponenta, koja je veoma bitna za razvoj turizma, mora imati veću promociju.

Na kraju, kada je u pitanju oblast sporta, zanimalo ga je da li će predloženi budžet obezbijediti da djeca imaju kvalitetne sportske terene, vrtiće, kvalitetne osnovne i srednje škole i druge sportske objekte.

Tatjana Marković, načelnica Direkcije za finansije i računovodstvo je, odgovarajući na pitanja, istakla da se u okviru *Potprograma - Unapređenje kvaliteta obrazovanja* nalaze dvije predmetne aktivnosti, Fond za kvalitet i talente u predloženom iznosu od 200 hiljada eura i Priprema i izdavanje udžbenika i drugih publikacija, a to je zapravo Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, koji je bio samostalan program u prethodnom budžetu Ministarstva prosvjete. Ukupna finansijska sredstva opredijeljena za *Potprogram - Unapređenje kvaliteta obrazovanja* iznose 1,199,852.00 eura. Naime, objedinjavanjem četiri ministarstva u jedno, došlo je do formiranja programa tj. *Aktivnosti - Upravljanje i administracija* Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta u okviru *Potprograma - Nadzor nad obrazovnim sistemom, naukom, kulturom i sportom* koji obuhvata sve zaposlene i aktivnosti prethodna četiri ministarstva. U vezi sa navedenim, saopštila je da je, takođe, došlo do objedinjavanja računa za plaćanje materijala, energije, goriva i službenih putovanja.

Nadalje, saopštila je da je na predlog Ministarstva finansija i socijalnog staranja došlo do formiranja programa tj. *Aktivnosti - Održavanje i opremanje vaspitno-obrazovnih ustanova*, kojim se obuhvataju svi troškovi i sredstva koja se planiraju posebno za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje. Za pomenutu budžetsku stavku - *Održavanje i opremanje vaspitno-obrazovnih ustanova*, predviđena su sredstva u iznosu od 8,282,350.00 eura i istakla da je

predloženim budžetom od strane Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, konkretno, za ovu aktivnost predloženo izdvajanje sredstava u iznosu od oko 25 miliona, dok je nacrtom odobreno 9,821,755 eura, što znači da su smanjeni izdaci koji se odnose na: materijalne troškove, kapitalne izdatke, tekuće održavanje građevinskih objekata, investiciono održavanje, konsultantske i advokatske usluge i službena putovanja. S tim u vezi, navela je da ne može odgovoriti koliki će iznos sredstava biti odobren, pojedinačno, za pomenute izdatke.

U vezi sa Fondom za dualno obrazovanje, saopštila je da se sredstva isplaćuju redovno, u iznosu od 35 hiljada eura na mjesečnom nivou, u periodu od deset mjeseci, dok su za Fond za kvalitet i talente opredijeljena sredstva u iznosu od 200 hiljada eura i da, od 1. januara tekuće godine, ukupna sredstva koja su škole uplatile u Fond iznose 22 hiljade eura.

Kada je riječ o budžetskoj stavki – *Podrška Univerzitetu Crne Gore* istakla je da nema promjena u odnosu na prethodnu godinu, te da opredijeljena sredstva za Univerzitet Crne Gore iznose 20,648,727.00 €, što je iznos sredstava koji je odobren i budžetom za 2020. godinu.

Na kraju, na pitanje predsjednika Odbora, koje se odnosilo na zarade zbog rada preko norme, saopštila je da nije bila uključena u analizu u vezi sa pitanjem prekovremenog rada, te da u tom dijelu i dijelu kapitalnih investicija ne može dati odgovore.

Janko Odović, državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja saopštio je da su odobrena sredstva dovoljna za funkcionisanje Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta i da je od zahtijevanih 219,33 miliona eura odobreno 216,11 miliona eura, navodeći da je to na nivou izvršenja realnih troškova po rebalansu prošlogodišnjeg budžeta. Što se tiče infrastrukturnih projekata koji su planirani kapitalnim budžetom, istakao je da su to projekti koji su godinama bili uvršteni u kapitalni budžet, a nijedan od njih nije počeo sa realizacijom. U odnosu na navedeno, istakao je da su za projektovanje odnosno za započetu izgradnju kao i za potpisane ugovore za izvršenje radova obezbijedena sredstva.

Takođe, u vezi sa tokom pregovora sa Sindikatom prosvjete Crne Gore, koji se tiče zahtjeva za isplatu prekovremenog rada, informisao je prisutne da su pregovori, i dalje, u toku, navodeći da je Sindikat pokazao visoki nivo solidarnosti, te se sada pregovora koliki će biti isplaćeni dodaci na zaradu nastavnicima, koji su pokazali veliko zalaganje u vremenu krize, izazvane pandemijom virusa COVID-19.

Bojan Paunović, generalni direktor Direktorata za državni budžet u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja je, odgovarajući na pitanja, saopštio da je prilikom procesa planiranja budžeta za Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta za 2021. godinu postojao poseban izazov da se primijeni metodologija programskog budžetiranja, imajući u vidu usložnjavanje ministarstava, i istakao da smatra da je, na kraju, odrađen dobar posao. Principi kojima su se rukovodili prilikom planiranja budžeta kod ostalih potrošačkih jedinica, primijenjeni su kod Ministarstva prosvjete, te je planirani budžet za ovu potrošačku jedinicu veći, u odnosu na izvršenje i rebalans prošlogodišnjeg budžeta. S tim u vezi, istakao je da vršenje poređenja nije baš jednostavno, iz razloga što je došlo do prenosa određenih nadležnosti, navodeći za primjer

medijski pluralizam, koji je nekada bio u okviru Ministarstva kulture, kao i oblast inovacija i tehnološkog razvoja, koje su pripadali Ministarstvu nauke, a prešli su u druge resore.

Takođe, naveo je da spajanjem ministarstava dolazi do efikasnijeg rada same institucije, tako da su određeni troškovi u domenu administracije mogli da trpe određena smanjenja i da resor prosvjete nije umanjivan, u odnosu na prošlogodišnju budžetsku alokaciju.

Nadalje, u dijelu kapitalnog budžeta saopštio je da je polazna osnova bila da svi ugovoreni troškovi egzistiraju u budžetu koji je planiran za 2021. godinu.

U vezi sa kreditnim aranžmanom za izgradnju i rekonstrukcija dječijih vrtića iz kredita CEB-a odgovorio je da je taj kreditni aranžman namjenski obezbijeđen, te da će se implementirati svi projekti koji su njime bili predviđeni. Kada je riječ o projektu izgradnje vrtića u Bloku VI i Pljevljima, smatra da Ministarstvo finansija i socijalnog staranja nije kompetentno da govori o dinamici implementacije samog projekta, izuzev sa aspekta finansija i, s tim u vezi, saopštio da je ono što je bilo u nadležnosti Ministarstva realizovano, kroz rješenje o privremenom finansiranju.

Bojan Paunović, generalni direktor Direktorata za državni budžet u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja je, u vezi sa dinamikom izgradnje određenih projekata, odgovorio da dinamika zavisi od projekta do projekta, ali da je sama implementacija neupitna, odnosno da će povlačenje sredstva za implementaciju projekata iz kreditnog aranžmana CEB-a biti obezbijeđeno.

Član Odbora Dejan Đurović je istakao da smatra da pitanju tehničke opremljenosti škola i njihovih profesora nije posvećena dovoljna pažnja, te da prosvjetnim radnicima treba obezbijediti dodatnu pomoć i sredstva koja su im neophodna za rad u njihovoj profesiji.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, na kraju, podsjetio da su opredijeljena sredstva u iznosu od 7,5 miliona eura obezbijeđena kroz projekat sa Evropsko investicionom bankom za unapređenje informatičke opreme, odnosno za zamjenu svakog računara u računarskoj sali i zamjenu kompletnog školskog namještaja navodeći da za određeni dio pitanja, ipak, nemamo sagovornika iz Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta.

On je zahvalio predstavniku predlagača i predstavnici resornog ministarstva na korisnim pojašnjenjima i pozvao članove Odbora da se izjasne o Predlogu zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo prosvjete, nauke, culture i sporta i Ministarstvo ekonomskog razvoja (Program, potprogrami i aktivnosti koje se odnose na oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja).

Nakon konstruktivne rasprave, Odbor je većinom glasova (**sedam glasova „za“ i tri glasa „uzdržan“**), podržao **Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu**, u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: **Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta i Ministarstvo ekonomskog razvoja** (Program, potprogrami i aktivnosti koje se odnose na oblasti intelektualne

svojine i inovacija i tehnološkog razvoja) i predlaže Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, kao matičnom odboru, da predloži Skupštini Crne Gore, da ga usvoji.

Odbor je, sa ove sjednice, uputio Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, kao matičnom odboru za ovaj predlog zakona, Mišljenje o razmatranju Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2021. Godinu, iz domena svoje nadležnosti.

Sjednica je završena u 18:10 časova.

Broj: 00-63-11/21-

SEKRETARKA ODBORA

Svjetlana Aligrudić, s. r.

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Damir Šehović, s. r.